

jadranskega morja avstrijska, je vendar to bregovje po našem političnem stanju popolno le na desni strani nam, tudi na čelu, na sprednji strani moramo imeti izhod na morje. Takih krajev je pa tu veliko, zaradi katerih se zadevamo ob ruske interese.

Poljaki pa s svojega „poljskega stališča“ vidijo le to, da bi razpor utegnil gnati Avstrijo do vojske, in vidijo na daljnem političnem obzoru uže solnce „poljskega vstajenja“. Do tje pa je še dolga dolga pot! Avstrija, kakor zdaj kaže, ne bo nikdar sama in brez varne in gotove zveze pričela boja z Rusijo, ker, če bi bila sama, bila bi za hrbtom v silno veliki nevarnosti.

More li Avstrija si zdaj uže gotova biti, da bode z Nemčijo vštric mahnila po Rusiji? Ne, nikakor ne! Veliko bo še steklo vode po Savi, predno se bodo razmere tako zasukale. Nemški cesar Viljem je uže več ko 80leten starček, prijateljstvo do Rusije mu je na srce priraščeno; mladih nog še se je bojeval z Rusi vštric proti Napoleonu, njemu in Prusom so bili Rusi najzvestejši prijatelji, to pa se ne dá sleči kakor roko-vica. Cesar Viljem je kot nadpoveljnik nemške vojne slavno dovršil vojsko zoper Francosko. Ga bo li zdaj volja, svojo slavo v boji z Rusijo staviti v nevarnost? Mi smo te misli, da bi se moralo kaj posebnega zgoditi, da bi starček še meč iz nožnic potegnil.

Brez velike vojske, katere se polagoma bode udeležila vsa Evropa, ne bode se definitivno rešila osoda Turčije, in mir se bo sklenil še le, ko nobeden nič več mogel ne bo.

Nam se tudi zdi, da se bodo med to vojsko zaveze menjale, in da po velikem miru se bo človeštvo evropsko drugače vredilo za razvoj. Je li ta naša misel prava ali ni (razsodila bo prihodnost), toliko je gotovo, da so Poljski sanjači sedanjim razmeram daleč spredej, če dunajskim časnikarjem napivajo „na svidenje v Varšavi“ in če nek drug tak sanjač Poljakom odzdravlja, da so „Nj. Veličanstva najzvestejši puntarji.“

Veliko prezgodaj je tedaj dandanes uže na kose rezati „medvedovo kožo“, dokler „medved“ ni še ubit!

Mnogovrstne novice.

* *Trgovina svetá dandanes in pred 100 leti.* Nek francosk časnik oglašá sledeče, jako zanimive statistične podatke o stoletnem napredku pridelkov in izdelkov najmenitnejših stvari trgovine celega svetá. Se ve da do pičice se ne dado te številke dokazati, vendar utegnejo resnici blizo biti.

	l. 1780:	l. 1880:
Blagó:		
oglja, ton *)	10,000.000	300,000.000
železa „	150.000	15,000.000
jesiha „	40.000	3,000.000
pavole „	50.000	1,500.000
volne „	200.000	5,500.000
kave „	100.000	500.000
čaja „	75.000	150.000
tobaka „	100.000	600.000
papirja „	10.000	500.000
zlata, dolarjev **)	15,000.000	100,000.000
srebra „	30,000.000	80,000.000
piva, galon ***)	2:000,000.000	30:000.000.000
vina „	1:500,000.000	2:000,000.000
šivalnic, komadov	—	1,000.000
ur „	50.000	2,500.000
knjig „	3.000	200.000

*) 1 tona je 20 dunajskih centov.

**) 1 dolar je po naše 2 gold. 10 kr.

***) 1 galona je 2 bokala.

* *Za 100 postrv 12 najlepših arabskih konj* je nedavno dal turški sultan nemškemu cesarju. To se je zgodilo tako-le: Sultan se je uže nekaterekrat prikupiti hotel nemškemu cesarju Viljemu s tem, da mu je poslal kako darilo. Cesar Viljem mu je povrnil nedavno te darove s tem, da mu je poslal 100 najlepših postrv in nekoliko ribjih iker in pa manjših postrvic iz nemških ribnikov, vedé, da so postrvi sultanu jako priljubljena jed. In za to darilo mu je sultan, kakor gori rečeno, poslal 12 najizvrstnejših arabskih kónj, katerih vsak je več 1000 gold. vreden. — Sultan bi pač bolje storil, ako bi toliko denarja razdelil med siromaško svoje ljudstvo!

* *Drago vino.* Ladislav Mezössi, vinogradnik v Madu na Ogerskem, prodal je nedavno vedro tokajskega vina od l. 1861. za 1030 gold., kupci bili so štirje magnati magjarski. Možje morajo denarja imeti ko čepinj.

Naši dopisi.

V Gorici 2. okt. — Blagoslavljanje veteranske zastave jutre na Rójjicah (blizo železnične postaje) bo kaj posebnega. Ves véliki prostor okoli vojaške kapele je primerno zagrajen in z zastavami okinčan. Povabljenec je mnogo — domačih in vnanjih; med njimi tudi namestnik primorski, baron De Pretis. Botro presvetlo cesarico bo namestovala gospá baronovka Rechbachova. Blagoslavljaljo bodo zastavo častni ud veteranskega društva — duhovni veteran prečastiti kneznadškof dr. Andrej Gollmayr; maševal pa bode gosp. prošt dr. Valussi. Tisti trenutek, ko bode predsednik veteranskega društva, gosp. major Karol vitez Catinelli, končaval svoj ogovor z „živio“-klici cesarju, bode naznanjalo streljanje in slovesno zvenenje v bližnjem Št. Andreži. *) Na zadnje bo defilovanje pred nazočimi načelniki in potlej v mestu pred c. kr. okrajnim glavarstvom. Popoldne od 2. ure naprej bo spet na Rójjicah veselica — južina za veterane in ljudski ples. Nocoj (v saboto) bo sprejemanje gostov, muzika po mestu i. dr. v. — Včeraj se je pričelo šolsko leto. Za prvi gimnazijski razred se ni pri nas še nikdar toliko učencev oglasilo, ko letos — Slovencev kakih 40, Lahov (in Nemcev) okoli 80. Za višo realko pa ni vpisanih več, ko kakih 40 učencev. Več o šolskih rečeh drugi pot. — Vendima je po vseh naših vinskih krajih prav pičla. Za vse drugo pa je dobra letina. Vreme imamo uže cel teden krasno. — „Občno menjenje“ je res velevlast. To so pokazali te dni naši meščani. Povedal sem uže, kako nejevoljne so bile vse vrste ljudi zaradi nekkih določeb novega pogrebnege reda. Pretekli torek so peljali pokopat nekega mladega čevljarja. Vsi pogrebci, katerih se je bilo veliko zbralo, zarotili so se, da hočejo mrliča spremiti — ne gledé na magistratovo prepoved — tudi od cerkve naprej peš, sè svečami etc. Ta zarota se je bila razglasila po mestu uže prej, zato se je zbrala na Travniku in po vseh ulicah proti pokopališču obilna množica gledalcev. Prišedši iz cerkve ni hotel (privatni) križnosec izročiti križa cerkovniku, in ta ni mogel z duhovnikom (po magistratovi zapovedi) stopiti na, oziroma, v kočijo. Tako se je nadaljeval sprevod po stari goriški šegi in nazoča policija se ni upala ljudi razganjati, kakor se je nekaj krat poprej bilo zgodilo. K tej demonstraciji proti municipiju so ljudje po

*) V Št. Andreži je jutre tudi nova maša, in sicer uže druga letos; prva je bila preteklo nedeljo. Oba novomašnika ste Pavletič-a. Rojakov-mašnikov ima Št. Andrež zdaj sedem.